

Fællesregulativ for de offentlige vandløb

April 2019

Indhold

1. Indledning	4
1.1 Regulativernes anvendelse	5
1.2 Formål med fællesregulativet	6
1.3 Konsekvenser af fællesregulativet	6
1.4 Afgrænsning af vandløb omfattet af fællesregulativet	6
2. Grundlag for fællesregulativet	9
2.1 Det retslige grundlag	9
2.2 Gyldighed	9
2.3 Tidligere regulativer og kendelser	9
2.4 Rammerne for vandløbsvedligeholdelse	10
2.5 Miljømål	12
3. Vedligeholdelse	13
3.1 Grødeskæring	13
3.1.1 Metoder	15
3.1.2 Terminer	15
3.2 Slåning af brinkvegetation	15
3.2 Oprensning	16
3.3 Arbejdsbælter og adgangsforhold	17
3.4 Rørlagte vandløb	18
3.5 Skalapæle, måleinstrumenter og afmærkninger	19
3.6 Sne og is i vandløbene	19
4. Tilsyn og kontrolmålinger	20
5. Sejlads	21
6. Vandløbsrestaureringer og -reguleringer	22
7. Stemmeværker	23
8. Hegn og kreaturvanding	24
9. Beplantning og skyggegivende vegetation langs vandløb	25
9.1 Åbne vandløb	25
9.2 Rørlagte vandløb	26
10. Dræntilløb- og udløb	27

11. Broer og andre bygværker, nyanlæg samt kabler og ledninger	28
11.1 Dimensioner for broer og andre bygværker	29
12. Revision	30
13. Fællesregulativets vedtagelse og underskrifter	31
13.1 Sønderborg Kommune	31
13.2 Aabenraa Kommune	31
14. Stadfæstelse og ikrafttrædelsesdato	32
15. Bilag	33
15.1 Bilag A – Oversigt over vandløb omfattet af fællesregulativet	33
15.2 Bilag B – Redegørelse og konsekvenser	33
15.3 Bilag C – Oversigt over bestemmelser i tidligere regulativer	33

1. Indledning

Dette fællesregulativ er udarbejdet af Vand og Natur i Sønderborg Kommune.

Alle offentlige vandløb skal have et regulativ, der uddyber vandløbslovens bestemmelser samt fastlægger vandløbsmyndighedens og bredejernes rettigheder og pligter i forhold til vandløbet.

Et fællesregulativ samler de overordnede bestemmelser, der gælder for alle vandløb. Et sådant fællesregulativ kan ikke stå alene, men skal suppleres af specifikke regulativer for de enkelte vandløb, der fastsætter vandløbets form og evne til at føre vand. Regulativerne er retsgyldige dokumenter.

I dag gælder regulativerne fra de syv gamle kommuner og Sønderjyllands Amt stadig. Disse regulativer er forskellige i form og kvalitet. Især er serviceniveauet meget forskellig.

Sønderborg Kommune ønsker at harmonisere regulativerne, så der gælder de samme overordnet regler for alle offentlige vandløb. Fællesregulativet er første del af processen.

Fællesregulativet ensretter en række bestemmelser i forhold til vedligeholdelse, tilsyn, bredejerforhold, arbejdsarealer samt vandløbsmyndighedens og bredejerens rettigheder og pligter. Vandløbenes navne og nummerering bliver også harmoniseret, og enkelte vandløb får nye navne.

De grænsevandløb, som Sønderborg Kommune vedligeholder, er også taget med i fællesregulativet. Indtil enkeltregulativerne er fornyet, vil fællesregulativet gælde i tilfælde af uoverensstemmelser.

Sønderborg Kommune
Vand og Natur
Lille Rådhusgade 7
6400 Sønderborg
Telefon 88 72 40 84
www.sonderborg.dk
vand-natur@sonderborg.dk

1.1 Regulativernes anvendelse

Det er Sønderborg Kommune, der er vandløbsmyndighed for de offentlige vandløb i kommunen, jf. vand- løbslovens § 7¹. Afgørelser efter Vandløbsloven og fællesregulativet træffes af vandløbsmyndigheden.

En række bestemmelser om vandløbenes administration og vedligeholdelse er fælles for alle de offentlige vandløb i kommunen. Det er derfor hensigtsmæssigt at samle dem i ét regulativ. Fællesregulativet indeholder derfor de overordnede bestemmelser om vedligeholdelse, tilsyn samt vandløbsmyndighedens og lodsejers forpligtigelser og rettigheder i forhold til de offentlige vandløb.

Fællesregulativet indeholder også en redegørelse (Bilag B – Redegørelse og konsekvenser), der nærmere beskriver baggrunden for og konsekvenserne af de fælles bestemmelser. Dette fællesregulativ omfatter 381 offentlige vandløb, hvilke udgør ca. 490 km vandløb. Heraf er ca. 210 km rørlagt og ca. 280 km åbent.

De specifikke bestemmelser for de enkelte vandløb er beskrevet i enkeltregulativer. Disse enkeltregulativer beskriver vandløbenes skikkelse og vandføringsevne.

I tabel 1 er en sammenligning mellem fællesregulativet og enkeltregulativerne.

	Fællesregulativ	Enkeltregulativ
Gyldighed	Alle offentlige vandløb i Sønderborg Kommune, samt del strækninger af grænsevandløb	Specifikke vandløb eller vandområde med samme udløb i hav/sø
Vandløbenes skikkelse og vandføringsevne	-	Indeholdt i hvert enkeltregulativ
Vedligeholdelse	Generelle bestemmelser inklusiv metoder og terminer	Beskrivelse af strømrendebredde, vandløbets skikkelse og antal grødeskæringer osv., samt eventuelle afvigelser fra metoder
Datagrundlag	Tidligere regulativer, erfaringsmæssig praksis	Tidligere regulativer, opmåling, erfaringsmæssig praksis
Tilsyn, kontrolopmåling	Generelle bestemmelser	Eventuelle afvigelser
Sejlads	Generelle bestemmelser	Eventuelle afvigelser
Vandløbsrestaureringer og – reguleringer	-	Udførte projekter indarbejdes i enkeltregulativer
Hegn og kreaturvanding	Generelle bestemmelser	-
Beplantning og skyggegivende vegetation langs vandløb	Generelle bestemmelser	Eventuelle udpegninger af specifikke strækninger, hvor beplantning skal bevares

1 Lov om vandløb (vandløbsloven), lovbekendtgørelse nr. 127 af 26. januar 2017

Udløb fra dræn og spildevandsledninger	Generelle bestemmelser	Beskrivelse af kendte eksisterende forhold
Broer og andre bygværker samt kabler og ledninger	Generelle bestemmelser	Indeholder de faktiske positioner, ejerforhold og dimensioner

Tabel 1. Væsentlige punkter i sammenligningen af fællesregulativet og enkeltregulativerne.

Det er vandløbslovens kapitel 5 (§§ 12 – 14), der sammen med bekendtgørelse nr. 919 af 27. juni 2016 om regulativer for vandløb, som sætter rammerne for disse vandløbsregulativer.

Vandløbsregulativerne (både fællesregulativet og enkeltregulativerne) udgør administrationsgrundlaget for vandløbsmyndigheden.

Bestemmelserne er alle statiske i den forstand, at vandføringsevnen, vandløbets skikkelse eller vedligeholdelsespraksis ikke må variere fra de fastsatte rammer. Dermed indeholder hverken fællesregulativet eller enkeltregulativerne mulighed for at ændre vandløbenes kapacitet. Dette skal ske gennem en vandløbsreguleringssag efter vandløbsloven med en forudgående behandling efter gældende lovgivning.

Er der ønsker om eller behov for en ændret vedligeholdelsespraksis, sker det ved revision af regulativet efter reglerne om regulativer for offentlige vandløb, herunder reglerne for offentlighedens inddragelse.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at et vandløbsregulativ ikke giver garanti mod periodiske oversvømmelser af de vandløbsnære arealer. Dette er beskrevet i vejledningen om udarbejdelse af vandløbsregulativer².

1.2 Formål med fællesregulativet

Formålet med at udarbejde et fællesregulativ er at samle og harmonisere fællesbestemmelserne for offentlige vandløb i Sønderborg Kommune. Dette vil sikre, at alle lodsejere oplever samme serviceniveau i hele kommunen. Det vil desuden gøre det lettere for lodsejerne at se, hvilke rettigheder og pligter de har i forhold til de offentlige vandløb samt gøre administrationen lettere.

1.3 Konsekvenser af fællesregulativet

En redegørelse for konsekvenserne af fællesregulativet er vedlagt som Bilag B.

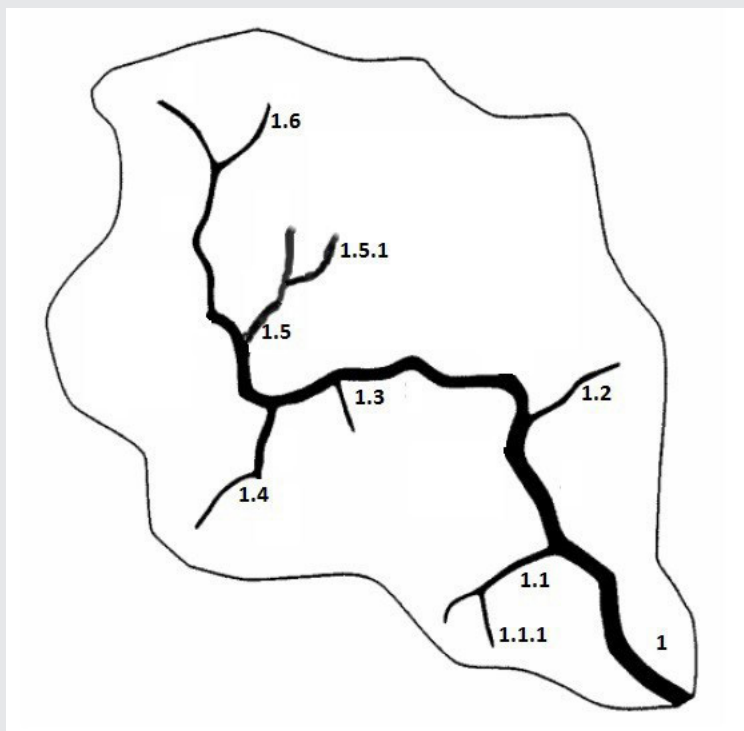
Sønderborg Kommune vurderer, at de overordnede bestemmelser ikke ændrer afstrømning, de fysiske forhold, miljø eller naturværdi negativt eller i en sådan grad, at det vil kræve en regulerings-sag. Der er ingen økonomiske konsekvenser af fællesregulativet.

Sønderborg Kommune vurderer, at fællesregulativet ikke vil ændre på forholdene i de habitatområder og fuglebeskyttelsesområder, som er i berøring med vandløb, der er omfattet af fællesregulativet. Fællesregulativet vil heller ikke have betydning for de bilag IV-arter, der har yngle-, leve- eller rastested i Sønderborg Kommune.

1.4 Afgrænsning af vandløb omfattet af fællesregulativet

² Udarbejdelse af vandløbsregulativer. Erfaringsopsamling og ny viden. Miljøministeriet. Skov- og Naturstyrelsen. Juni 2007

I fællesregulativet og de kommende enkeltregulativer, samles de offentlige vandløb i vandløbssystemer, hvor hvert system kun har et udløb til enten hav eller sø eller til nabokommune. Vandløbssystemerne nummereres fortløbende ud fra udløbspunktet, se Figur 1.

Figur 1. Eksempel på nummerering af vandløbssystem

I bilag A er der en oversigt over de offentlige vandløb, som er omfattet af dette regulativ. Vandløbsstrækninger, der løber i skel til Aabenraa Kommune og som Aabenraa Kommune varetager vedligeholdelsen af, er ikke omfattet af dette fællesregulativ. Vandløbene fremgår af denne tabel:

Vandløbsnavn	Grænsestrækning
Blå å	Station 0 til st. 1572
Bovrup Bæk	St. 1572 til st. 5922
Grønbæk	St. 0 til st. 2400
Bjerndrup Mølleå	St. 0 til st. 85 og st. 2614 til st. 3400
Tilløb til Gejlå	St. 0 til st. 755 (hele vandløbet)

Vandløbsstrækninger, der løber i skel til Aabenraa Kommune og som Sønderborg Kommune varetager vedligeholdelsen af, er omfattet af dette fællesregulativ. Det drejer sig om følgende vandløbsstrækninger:

Vandløbsnavn	Grænsestrækning
Bjerndrup Mølleå	Station 1479 til st. 1594 (ved Felstedvej)
Lille Lundtoft	St. 912 til st. 1446
Stranderød Bæk	St. 1500 til st. 2100

Der er tre landvindingslag i Sønderborg Kommune, nemlig Lysabild-Skovby Landvindingslag, Røjhus Landvindingslag samt Hartsø Lavnings Digelag. Sidstnævnte driver kun et havdige og ingen kanaler.

Hvert landvindingslag har vedtægter der beskriver ansvaret for vedligeholdelsen af kanalerne. Derudover er der lavet en særlig aftale for G-kanalen, som Sønderborg Kommune vedligeholder.

Tabellerne nedenfor indeholder de vandløb eller det område, som landvindingslaget er ansvarlige for vedligeholdelsen af.

Lysabild-Skovby: Landvindingslag
Afvandingskanalen
A-kanalen
B-kanalen
C-kanalen
C-kanalen
D-kanalen - L38
E-kanalen
F-kanalen
G-kanalen - L89 (vedligeholdes af Sønderborg Kommune)
Landkanalen
M-kanalen

Hartsø Lavnings Digelag
Vedligeholder kun havdiget.

Røjhus pumpelag
Kanal A (1886 m)
Kanal B (218 m)
Kanal E (485 m)
Kanal F (330 m)
Kanal G (454 m)
Kanal H (272 m)

2. Grundlag for fællesregulativet

2.1 Det retslige grundlag

Lovgrundlaget for dette fællesregulativ er:

- Vandløbsloven, lovbekendtgørelse nr. 127 af 26. januar 2017
- Bekendtgørelse om regulativer for offentlige vandløb nr. 919 af 27. juni 2016
- Cirkulære om vandløbsloven, Miljøstyrelsens cirkulære nr. 21 af 25. februar 1985

2.2 Gyldighed

Bestemmelserne i dette fællesregulativ erstatter de tilsvarende bestemmelser i de gamle enkeltregulativer, samt i tidligere tillægsregulativer og fællesregulativer. I bilag A er alle vandløb listet med det regulativ der indeholder de gældende vedligeholdelsesbestemmelser, bestemmelser om bredejerforhold osv.

De gamle enkeltregulativers beskrivelser af vandløbene og bestemmelser, som ikke er nævnt i fællesregulativet, gælder fortsat.

Hvis et privat vandløb bliver optaget som offentligt vandløb, vil bestemmelserne i dette regulativ gælde for vandløbet.

Fællesregulativet gælder for både åbne og rørlagte vandløb. Der er særskilte bestemmelser for de to vandløbstyper. Hvis et vandløb skifter type, fx ved at et rørlagt vandløb bliver åbnet, vil bestemmelserne for åbne vandløbstyper gælde.

Bestemmelserne i dette fællesregulativ træder i kraft, når det er vedtaget af byrådet og når den lovpligtige 4 ugers klageperiode er ovre. Hvis regulativet bliver påklaget, vil en ikrafttræden afvente klagemyndighedens afgørelse.

Dette fællesregulativ vil være gyldigt fra ikrafttræden til det ophæves af et nyt regulativ. Fællesregulativet tages op til revision senest 10 år efter vedtagelsesdatoen.

2.3 Tidligere regulativer og kendelser

De tidligere regulativer består af:

- Augustenborg og Nordborg kommuner: Fællesregulativ og tillægsregulativ for en lang række vandløb.
- Sønderborg og Sundeved kommuner, amtsvandløb: Et enkeltregulativ pr. vandløb, hvori alle bestemmelser er samlet.
- Broager, Gråsten og Sydals kommuner: Ældre enkeltregulativer, som er suppleret med nyere tillægsregulativer med vedligeholdelsesbestemmelser.

For en del af de ældre vandløbsregulativer har det ikke været muligt at finde dokumentation for, at de er blevet stadfæstet. Sønderborg Kommune har imidlertid administreret efter disse regulativer siden kommunesammenlægningen, og de indgår som en del af grundlaget for regulativrevisionen.

I de gamle regulativer er der en del vandløb, der er beskrevet som naturvandløb. Det betyder, at der ikke er fastlagt bestemmelser om vandløbenes dimensioner (bredde, skråningsanlæg og fald). Da

vandløbsloven kræver, at regulativerne indeholder bestemmelser om vandløbets vandføringsevne og/eller skikkelse, vil de nye enkeltregulativer blive lavet med målbare krav til vandløbets dimensioner. Med udgangspunkt i den faktiske tilstand vil der ved revisionen blive taget hensyn til den fysiske variation, der kendetegner disse vandløb, så de naturlige variationer bliver bevaret.

2.4 Rammerne for vandløbsvedligeholdelse

Vandløbsvedligeholdelsen er underlagt nogle ydre rammer for både afvandingsinteresser, natur- og miljøinteresser. Det skal der tages hensyn til i regulativerne.

Landbruget har især behov for tørre og tilgængelige arealer langs vandløbene ved høst og gensåning. Det vil ofte være i juli og august, men det kan også være senere for visse afgrøder. Det betyder, at det er særlig vigtig i disse perioder at opretholde vandløbenes vandføringsevne. Der kan være afvandingsmæssige interesser i alle typer af vandløb, det afhænger af de konkrete forhold.

Vandløb, der har en bestand af gydende ørreder, er særligt sårbare i perioden 15. oktober – 1. juni. Her må der ikke finde aktiviteter sted i vandløbet, som kan skade fiskebestanden. I den første del af perioden er det især opgangen af gydende ørreder fra havet og til gydebankerne, der er kritisk. Senere i perioden er det æggene og smoltens udvikling, der er sårbare overfor blandt andet sandvandring og iltsvind.

Som udgangspunkt indebærer grødeskæring og opgravning en negativ påvirkning på vandløbskvaliteten. Jo mere grøde der bortskæres, desto større er den negative påvirkning på planterne, fiskene og smådyrene. Grødeskæring sænker vandstanden, ændrer strømmønstrene og fjerner den fysiske struktur, som planterne udgør. Skjul for fisk forsvinder. Smådyr og mikroorganismer mister det substrat, de lever på.

I en del vandløb er vandføringen meget lav i sensommeren. Med alt for lave vandføringer og vandstande er der risiko for, at smådyr og især fisk ikke kan overleve. I takt med at vandføringen falder, vokser der også sumplanter ind i vandløbet fra vandløbets kanter og brinker. Egentlig udtørring forekommer ofte. For at holde på vandet i disse vandløb vil det være hensigtsmæssigt at undlade at slå grøde eller fjerne sumplanter for dermed at opretholde den økologiske tilstand. I gyde- og opvækstområder for laksefisk bør den største vanddybde ikke blive mindre end 10-15 cm.

I smalle og dybe vandløb er der stor skygning af vandplanter fra planterne på brinken. Disse planter kan også udgøre et afvandingsproblem ved store vandføringer. Det kan i nogle vandløb være hensigtsmæssigt at udnytte brinkplanternes skyggeeffekt først på sommeren for at holde grøden i vandløbet nede. I andre vandløb er det bedre at slå brinkplanterne tidligere, så der er tilstrækkeligt lys til vandplanterne. En skæring af brinkerne i august-september vil ofte være mest hensigtsmæssig, når der er størst risiko for store vandføringer herefter.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en grødeskæringsvejledning på baggrund af rapporten ”Faglig udredning om grødeskæring i vandløb ” (Århus Universitet, 2016). Der er følgende anbefalinger med hensyn til bestemmelserne om grødeskæring i rapporten:

Miljøstyrelsen anbefaler at skelne mellem vandløb med primært natur- og miljøinteresser og vandløb med primært afvandingsinteresser.

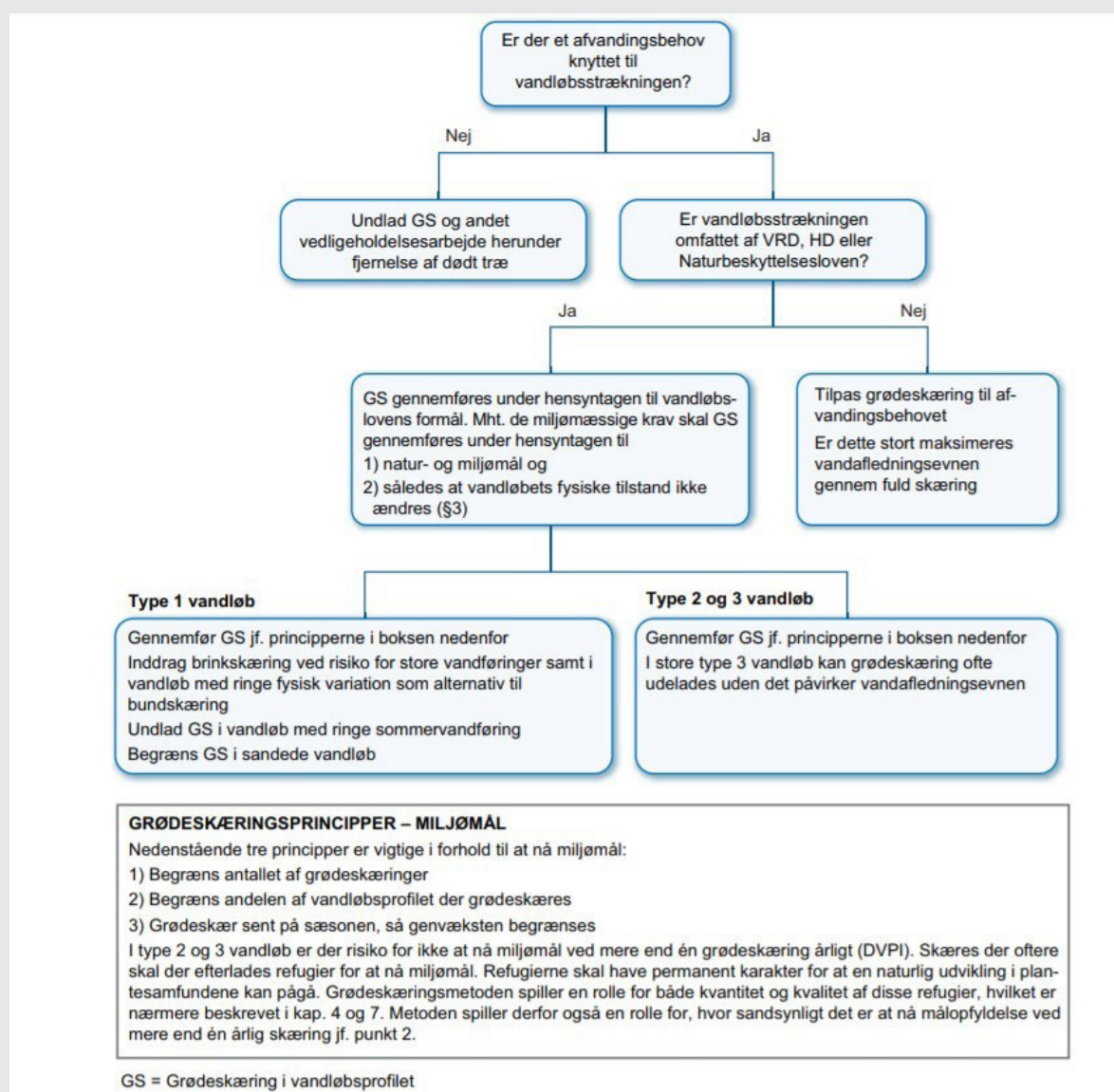
Vandløb med afvandingsinteresser kan afgrænses til små vandløb, som ikke er omfattet Naturbeskyttelsesloven, Lov om vandplanlægning eller beliggende i Natura 2000-områder. I disse vandløb kan grødeskæringen tilgodes afvandingen mest muligt.

I vandløb med natur- og miljøinteresser sker grødeskæringen efter principperne i brandmandens lov. Det betyder,

at man først og fremmest skal sikre og værne om de naturområder, hvor naturværdien er størst. Dette er i tråd med kommunens naturpolitik.

Ved grødeskæring af disse vandløb er der desuden følgende anbefalinger:

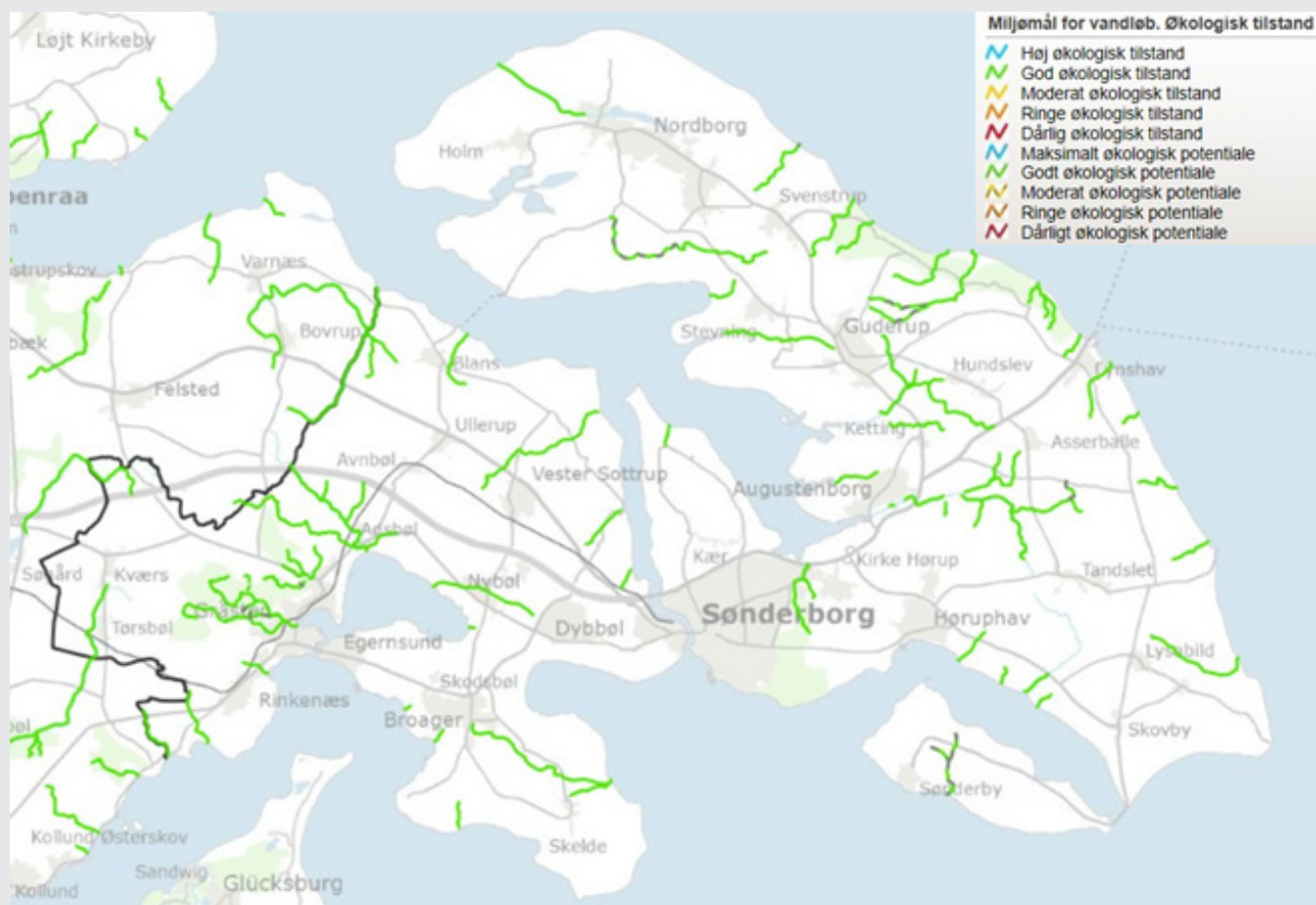
- Et særligt fokus på at sikre naturværdier: Det anbefales kun at grødeskære, hvis der er afvandingsbehov på de arealer der afvander til strækningen.
- Begræns antallet af grødeskæringer. Den skadelig effekt af grødeskæring er mindre jo færre og jo senere på sæsonen.
- Grødeskæring på faste terminer er ikke et effektivt middel til at sikre afvanding. Tidspunktet for grødeskæring bør i højere grad planlægges efter dræningsbehovet.
- Kantskæring kan have en gavnlig effekt på miljø og afvanding.
- I vandløb med udløb til fjord eller hav, har grøden, i situationer med højvande, ikke en opstuvende effekt.
- Lokalt kendskab er nødvendigt for at sikre det bedste valg af grødeskæringsmetode. Denne figur kan være en hjælp:

Figur 2. Uddrag fra "Faglig udredning om grødeskæring i vandløb" (Århus Universitet, 2016).

2.5 Miljøsmål

De statslige planer fastsætter specifikke miljøsmål for nogle vandløb. For de målsatte vandløb er vedligeholdelsen tilrettelagt, så den ikke er til hinder for, at miljømålene kan opnås.

Figur 3. Målsatte vandløb i Sønderborg Kommune pr. 4. oktober 2018.

3. Vedligeholdelse

Beskrivelse

Sønderborg Kommune har pligt til at vedligeholde de offentlige vandløb jf. vandløbsloven § 31. Vedligeholdelsen må ikke ændre vandløbenes skikkelse eller vandføringsevne, som det er bestemt i de enkelte regulativer.

Bestemmelser

1. Vandløb og bygværker m.v. skal vedligeholdes, så vandløbenes fastsatte skikkelse og/eller vandføringsevne ikke ændres, og så det er muligt at opfylde målsætningen for vandløbene.
2. Sønderborg Kommune planlægger, hvornår arbejdet med vedligeholdelse udføres inden for de fastlagte terminer. Se fastlæggelse af terminerne i afsnit 4.1.
3. Sønderborg Kommune afgør ud fra bl.a. økonomiske og faglige hensyn, om eksterne entreprenører eller egne å-mænd skal udføre vedligeholdelsen.
4. Vedligeholdelse af vandløb skal udføres af personale med vandløbsfagligt kendskab.
5. Sønderborg Kommune kan vælge at udpege hele eller dele af vandløb til forsøgsstrækninger.
6. Alle for vandløbet fremmede emner, såsom plastik, sække, flasker og lignende, opsamles fra vandløbet og oplægges på vandløbskanten, hvorfra de fjernes af lodsejeren/brugeren hvert år inden 1. maj.

Bemærkninger

Forsøgsstrækningerne har til formål at afprøve forskellige metoder til vedligeholdelse af vandløb, hyppighed af grødeskæring eller nye samarbejdsformer. Strækningerne udpeges i samarbejde med relevante parter.

Den tidsmæssige varighed aftales i den konkrete situation. Der skal gennemføres en evaluering af forsøget minimum ved forsøgsperiodens udløb og eventuelt også under forsøget.

Lovgrundlag

Vandløbslovens kapitel 7 (§§ 27 – 34) sætter rammerne for vandløbsvedligeholdelsen.

3.1 Grødeskæring

Beskrivelse

Grøden skæres indenfor terminerne i afsnit 3.1.2.

Antallet af grødeskæringer og eventuelle strømrendebredder fremgår af enkeltregulativerne. I bestemmelserne omfatter grøde også de grene og andet, der fremkommer ved sædvanlig vedligehold.

Bestemmelser

7. Grødeskæringen skal udføres af personale, der har en åmandsuddannelse eller tilsvarende. Grødeskæringen skal tilrettelægges ud fra et langsigtet perspektiv. Grødeskæringen kan tage særlig hensyn til specifikke arter eller typer af vandløbsstrækninger.
8. Grødeskæringen udføres med det værktøj samt de maskiner og metoder som er hensigtsmæssige til opgaven. Hvis der foreligger grødeskæringsplaner, gælder disse.
9. Grødeskæringen skal ske i de strømrendebredder, som er angivet i enkeltregulativerne.

10. I de enkeltregulativer, hvor der alene er angivet skæring i fuld bundbredde, vil strømrønde bredden svare til den regulativmæssige bundbredde.
11. Grøden skæres i bund i en naturligt bugtet rende, dog må der ikke grødeskæres dybere end til regulativmæssig bund.
12. Mindre grødebanker kan efterlades i strømrønden, hvis den samlede strømrønde bredde er til stede.
13. De strømrønde bredder eller vandføringsevner, der er fastsat i regulativerne, skal være til stede, den dag grødeskæringen udføres.
14. Problemarter med stive stængler kan beskæres i hele vandløbets bredde i forbindelse med den sædvanlige vedligeholdelse. Desuden kan disse arter optages med rod uanset beliggenheden af vandløbsbunden.
15. Redskaber og maskiner rengøres imellem vandløbssystemer. Ved risiko for spredning af problemarter (f.eks. vandpest) skal redskaber rengøres umiddelbart efter skæringen af problemarten.
16. Ved udløb fra markerede dræn og andre rør skal grøden skæres ind til drænet, dog uden at det påvirker vandløbets profil.
17. Oprensninger, grødeskæring, skæring af bredvegetation eller nedhængende grene i de offentlige vandløb må ikke foretages uden forudgående tilladelse fra vandløbsmyndigheden. Dog kan lodsejeren manuelt fjerne mindre spærringer af nedfaldne grene og lignende. Nedfaldne grene og træ i vandløb, der ikke har afvandingsmæssig betydning, fjernes ikke.
18. Grøden oplægges udenfor vandløbets kronekant, så det ikke kan falde tilbage i vandløbet. Ved manuel grødeskæring kan grøde placeres på vandløbets sider, på en måde så det ikke falder tilbage i vandløbet. Hvor dette ikke er muligt, kan man lade grøden drive frit med strømmen og opsamle den på hensigtsmæssige steder. Sønderborg Kommune skal her transportere den opsamlede grøde bort fra oplagspladsen inden 48 timer.
19. Lodsejer og bruger er pligtig til at modtage grøde.
20. Lodsejer eller bruger har pligt til at undersøge, om der er oplagt grøde på dennes jorder. Dette skal fjernes og spredes mindst 2 m fra vandløbskanten i et lag på mindre end 10 cm. Dette skal ske inden 15. november. Grøden må ikke udlægges på arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, medmindre denne oplægning er i overensstemmelse med den hidtidige drift af arealet.
21. Undlader en ejer eller bruger at fjerne grøden, kan vandløbsmyndigheden give påbud. Hvis dette ikke efterkommes inden 14 dage, vil grøden blive fjernet på ejer eller brugers regning.
22. Det tilstræbes, at ulemperne ved vandløbsvedligeholdelse fordeles ligeligt på begge vandløbssider.
23. Igennem søer omfatter vedligeholdelsen kun en strømrønde.

Bemærkninger

Problemarter er planter, der gror aggressivt og breder sig. De kan true biodiversiteten i vandløbet. Nogle arter med forveddede stængler har en langsom nedbrydning og kan derfor udgøre et problem for afstrømningen. Problemarterne er tagrør, dueurt, pindsvineknop og dunhammer. Vandpest er også en problemart, men den har ikke forveddede stængler. Den bedste bekæmpelse af vandpest er bortskygning. I vandløb med vandpest er det nødvendigt at tage stilling til den konkrete indsats.

3.1.1 Metoder

Beskrivelse

Grødeskæringen skal udføres med det mest egnede værktøj. Det kan være mejekurv monteret på maskine eller det kan være manuel skæring med fx le eller motorle.

Bestemmelser

24. Sønderborg Kommune kan udarbejde grødeskæringsplaner, der bestemmer hvilken metode, der skal anvendes på hvilke delstrækninger.
25. Grødeskæringsmetoden skal stemme overens med eventuelle grødeskæringsplaner.

3.1.2 Terminer

Beskrivelse

I fællesregulativet gælder følgende generelle bestemmelser for terminer for grødeskæring.

Bestemmelser

26. Sommergrødeskæring sker mellem 1. juni og 31. juli. Efterårsgrødeskæring sker mellem 1. august og 15. oktober.
27. I vandløb med flere grødeskæringer skal der gå minimum 3 uger mellem hver skæring.
28. Antallet af grødeskæringer fremgår af enkeltregulativerne.
29. Sønderborg Kommune kan i særlige konkrete tilfælde dispensere fra antal og terminer for grødeskæringer.
30. Sønderborg Kommune meddeler så vidt muligt inden 1. juni på kommunens hjemmeside forventet tidspunkt for grødeskæringen i de enkelte vandløb.

3.2 Slåning af brinkvegetation

Beskrivelse

Brinkvegetation defineres som den vegetation, der står på skråningen og ned til vandspejlet. Brinkvegetationen kan fungere som fiskeskjul og have en skyggevirkning, der mindsker grødevæksten i vandløbet. Vegetation med stive stængler som fx pindsvineknop, dueurt, tagrør, rød hestehov og brænde- nælde kan være til hinder for driftspersonalets vedligeholdelsesarbejde. De stivstænglede planter kan desuden ved nedvisning have betydning for vandføringsevnen.

Bestemmelser

31. Brinkvegetation skæres som udgangspunkt ikke. Der kan dog ske skæring, hvis brinkvegetationen er til hinder for driftspersonalets vedligeholdelsesarbejde. Der kan også ske skæring, hvis der er risiko for, at brinkvegetationen ved en nedvisning vil falde ned i vandløbet og tilstoppe dette. Desuden kan der brinkskæres hvis videnskabelige data viser, at dette er den bedste vedligeholdelsesmetode i små vandløb.
32. Lodsejere er pligtige til at bekæmpe flyvehavre, kæmpebjørneklo samt andre arter, hvor der lovgives om bekæmpelse. Dette gælder også på vandløbsskrænten og i selve vandløbet.
33. Det tilstræbes, at en eventuel brinkskæring udføres i august-september.

3.2 Oprensning

Beskrivelse

Ved oprensning af et vandløb forstås en udgravning med maskine eller håndværktøj, som fjerner aflejret materiale fra vandløbet. Formålet med en oprensning er at sikre, at vandløbets vandføringsevne eller skikkelse opretholdes som fastsat i regulativet for den pågældende vandløbsstrækning.

Der skelnes mellem ordinær og ekstraordinær oprensning med henvisning til terminerne, da Sønderborg Kommune kan foretage ekstraordinære oprensninger udenfor de fastlagte oprensninger.

Forud for en oprensning kan vandløbsmyndigheden foretage en kontrolopmåling. Tidspunkt for kontrolopmåling og forudsætninger for vandspejlsberegninger (afstrømning og manningtal) er beskrevet i enkeltregulativerne

Bestemmelser

34. Ordinær oprensning skal finde sted i perioden 1. maj – 1. november.
35. I vandløb med fiskeinteresser må oprensningen kun ske i perioden 1. juni – 15. oktober.
36. Sønderborg Kommune kan i ekstraordinære situationer oprense udenfor de fastlagte terminer og uden opmåling.
37. Der må ikke graves i fast bund samt overhængende brinker. Dog må aflejringer som følge af nedskridninger eller anden form for erosion oprenses, selvom disse indeholder sten eller grus.
38. Sønderborg Kommune er først forpligtet til at oprense, når en kontrol viser, at regulativet ikke er overholdt:
 - For geometrisk skikkelse: Når vandløbsbunden ligger mere end 10 cm over den regulativmæssige bund.
 - For teoretisk geometrisk skikkelse: Når det beregnede vandspejl for det opmålte profil ligger mere end 10 cm højere end det beregnede vandspejl for det regulativmæssige profil ved sammenlignelig vandføring og manningtal.
39. Sønderborg Kommune kan udføre en lokal oprensning af sandpuder, fx ved lovligt etablerede drænuvløb.
40. Oprensningen må kun ske til regulativmæssig bund, med mulighed for uddybning på op til 10 cm i mudret eller sandet bund. Høller eller stryg i vandløbsbunden må ikke fyldes eller jævnnes i forbindelse med arbejdet.

41. Ejere eller brugere af de tilstødende jorder har pligt til at fjerne det fyld med mere, der fremkommer ved vandløbets regulativmæssige oprensning. Materialet skal spredes mindst 2 m fra vandløbskanten i et lag på mindre end 15 cm. Dette skal ske inden 15. november. Materialet må ikke udlægges på arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, medmindre denne oplægning er i overensstemmelse med den hidtidige drift af arealet. Oplagt materiale oprenset ekstraordinært skal være fjernet inden 14 dage.
42. Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld, som skal fjernes. Undlader en ejer eller bruger at fjerne materialet fra oprensningen, kan Sønderborg Kommune efter 2 ugers skriftlig varsel til ejeren eller brugeren fjerne materialet på ejeren eller brugerens regning.
43. Grus og sten, der med arbejdet kommer op fra vandløbsbunden, lægges tilbage i vandløbet.
44. Opgravning må ikke være årsag til væsentlig sandudvaskning og –transport gennem vandløbet. Det kan være nødvendigt med et midlertidigt sandfang eller andre tiltag i forbindelse med arbejdet.
45. Sandfang vil blive tømt efter behov. Sønderborg Kommune tømmer sandfanget og bortskaffer sandet i samråd med lodsejeren. I forbindelse med tømning af sandfang i vandløb med fiskeinteresser, skal den biologiske konsekvens af en tømning udenfor perioden 1. juni – 15. oktober vurderes af Sønderborg Kommune.
46. Sønderborg Kommune kan indgå aftale med private interessenter om at tømme sandfang.
47. Sønderborg Kommune tilser og renser sluser og udløb indenfor regulativernes afgrænsning. Dette sker med særlig fokus på perioder efter grødeskæring, kraftig blæst og kraftig regn.

Bemærkninger

En oprensning kan kræve dispensation fra naturbeskyttelsesloven, hvis vandløbet er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller vandløbet ligger i et § 3-naturområde.

3.3 Arbejdsbælter og adgangsforhold

Beskrivelse

Der skal være arbejdsbælter langs alle åbne og rørlagte vandløb for at sikre adgangsforholdene for tilsynsmyndighed og driftspersonale, når de fører tilsyn og vedligeholder vandløbene.

Bestemmelser om 2 m bræmmer er fastsat i vandløbsloven.

Bestemmelser:

48. Ved åbne vandløb må der i indtil 8 m's afstand fra vandløbenes øverste kant ikke udgraves, bygges, plantes eller opsættes faste hegn eller lignende anlæg af blivende art uden tilladelse fra Sønderborg Kommune. For rørlagte strækninger er afstandskravet mindst 4 m's afstand fra den rørlagte stræknings ydre kant.
49. Disse bestemmelser ændrer ikke på retstilstanden for hegn, bygninger m.v., der har været lovlige efter de hidtidige regulativer.
50. Ejere og brugere af arealer, der ligger langs med vandløbet, skal tåle almindeligt vedligeholdelsesarbejde. Det gælder også kørsel med materialer og maskiner langs vandløbet i et 8 m bredt arbejdsbælte. Der kan ikke kræves erstatning for generne.
51. Dyrkning, jordbehandling, plantning, terrænændring må ikke foretages i en bræmme på 2 m langs åbne, naturlige vandløb og søer samt nogle kunstige, se vandløbslovens § 69.
52. Af hensyn til vedligeholdelsesarbejdet kan Sønderborg Kommune kræve en 5 m bred overkørsel ved udløb til offentlige vandløb i forbindelse med etablering af nye åbne grøfter eller genåbning af rørlagte dræn og andre vandløb. Krav om overkørsler vil stå som vilkår i de enkelte projekters tilladelse.
53. Sønderborg Kommune og andre bemyndigede personer har ret til at færdes langs vandløbet i forbindelse med tilsyn og vedligeholdelse. Det gælder også færdsel på de adgangsmuligheder, der er til vandløbet.

Lovgrundlag

Vandløbsloven § 69, stk. 3.

Bekendtgørelse om regulativer for offentlige vandløb, § 3, pkt. 5.

3.4 Rørlagte vandløb

Beskrivelse

Når lodsejere henvender sig om driftsproblemer med rørlagte vandløb, vurderer vandløbsmyndigheden behovet for vedligeholdelse og finder ud af, hvad der skal ske.

Vedligeholdelse af rørlagte vandløb forstås som rensning, spuling og rodskæring af rørledninger samt i visse tilfælde udskiftning af enkelte rørstykker. Vedligeholdelsen af rørlagte vandløb omfatter desuden tømning af sandfangsbrønde.

Hel eller delvis udskiftning af rørstrækninger skal behandles som en reguleringssag og finansieres efter nytteprincippet. Strømpeforing ses ikke som almindelig vedligehold.

Ifølge vandløbsloven må der ikke plantes nær rørlagte strækninger af vandløb, hvis der er fare for, at rørene beskadiges eller tilstoppes.

Bestemmelser

54. Vedligeholdelse igangsættes, hvis det efter egen kontrol eller efter henvendelse viser sig, at rørene ikke er funktionsdygtige.
55. Vedligeholdelsen kan efter aftale med lodsejer udføres hele året, medmindre det påvirker nedstrømsliggende gydestrækninger.
56. Vedligeholdelsen af rørlagte vandløb omfatter rensning af brønde og rørlagte delstrækninger, tømning af sandfang samt rodsøkering.
57. Vedligeholdelsen af rørlagte vandløb omfatter kun i visse tilfælde udskiftning af enkelte rørstykker.
58. Riste i forbindelse med rørlægninger tilses og renses regelmæssigt med særlig fokus på perioder efter grødeskæring, kraftig blæst eller kraftig nedbør.
59. Sønderborg Kommune kan kræve jorddækkede dæksler fritlagt i forbindelse med kontrol- eller vedligeholdelsesarbejde.
60. Sønderborg Kommune har ret til at fælde og eventuelt fjerne rødder fra selvsået bevoksning som kan forhindre vandets frie løb.

Lovgrundlag

Vandløbslovens § 6 stk. 3 – beplantning ved rør.

Vandløbslovens § 32 – vedligeholdelse omfatter ikke hel eller delvis omlægninger af rørledninger.

3.5 Skalapæle, måleinstrumenter og afmærkninger

Bestemmelser

61. Skalapæle, måleinstrumenter og afmærkninger m.v., der er opsat af Sønderborg Kommune, skal bevares.
62. Skadevolder er erstatningsansvarlig ved beskadigelse eller fjernelse. Sønderborg Kommune kan påbyde bredejer eller bruger at reetablere de beskadigede dele efter kommunens anvisninger, hvis skadevolderen ikke er kendt.

3.6 Sne og is i vandløbene

Fjernelse af is og sne er ikke omfattet af sædvanlig vedligeholdelse.

Bestemmelser

63. Sønderborg Kommune fjerner ikke sne eller is fra åbne eller rørlagte vandløb.

4. Tilsyn og kontrolmålinger

Beskrivelse

Vandløbsmyndigheden, andre myndigheder og bemyndigede personer har ret til at færdes langs vandløbene i forbindelse med vedligeholdelse, tilsyn og kontrolmåling.

Lodsejere og andre interesserede parter kan deltage i et tilsyn.

Vandløbsmyndigheden eller dennes repræsentant gennemgår 1 gang årligt alle de åbne offentlige vandløb for at vurdere behovet for grødeskæring eller oprensning. Denne gennemgang kan ske som en del af den almindelige drift.

Mindst hvert 10. år kontrollerer vandløbsmyndigheden om vandløbets skikkelse og/eller vandføringsevne er overholdt. Dette sker ved pejling, opmåling eller ved måling af samhörørende værdier for vandstande og vandføringer. Ekstra kontrol af vandløbenes skikkelse eller vandføringsevne kan ske, hvis vandløbsmyndigheden vurderer, at der er behov for det. Det er vandløbsmyndigheden, der bestemmer metode og omfang af kontrol.

Vandløbsmyndigheden kontrollerer mindst hvert 10. år, om rørlagte vandløbsstrækninger er funktionsdygtige ved tilsyn med ind- og udløb samt i synlige og tilgængelige brønde. Tilsyn med og vedligeholdelse af rørlagte vandløb vil i øvrigt kun ske på baggrund af henvendelser fra ejere eller brugere.

Bestemmelser

64. Sønderborg Kommune eller dennes repræsentanter har ret til at færdes langs vandløbene samt til og fra vandløbene både til fods og med maskine.
65. Alle åbne vandløbsstrækninger bliver gennemgået mindst 1 gang årligt.
66. Sønderborg Kommune kontrollerer med højst 10 års mellemrum vandløbets skikkelse og/eller vandføringsevne.
67. Rørlagte vandløbsstrækninger bliver gennemgået med højst 10 års mellemrum ved inspektion af synlige, tilgængelige brønde samt ud- og indløb.
68. Sønderborg Kommune kan vælge at gennemgå åbne eller rørlagte strækninger på baggrund af konkrete henvendelser.

Lovgrundlag

Vandløbslovens §§ 57 og 61 sætter rammerne for kontrol af vandløb.

5. Sejlads

Beskrivelse

Vandløbene i Sønderborg Kommune er meget små, og det er derfor ikke hensigtsmæssigt med sejlads på vandløbene.

I forbindelse med tilsyn og vedligeholdelse kan det være nødvendigt for vandløbsmyndigheden og fiskeri- kontrollen at sejle på vandløbene.

Bestemmelser:

69. Sejlads er ikke tilladt på de offentlige vandløb i Sønderborg Kommune, med mindre andet er angivet i de enkelte regulativer.
70. Sejlads er tilladt i forbindelse med Sønderborg Kommunes tilsyn og vedligeholdelse af vandløb samt fiskerikontrollens tilsyn efter fiskeriloven.

6. Vandløbsrestaureringer og -reguleringer

Beskrivelse

Hvis nye reguleringer og restaureringer fører til ændringer af skikkelse og/eller vandføring, revideres de enkelte vandløbs regulativer først efter godkendelse og gennemførelse, og det sker normalt i forbindelse med en generel revision.

7. Stemmeværker

Beskrivelse

Vandløbsmyndigheden skal godkende nyanlæg, nedlæggelser og ændringer af stemmeværker og driften af stemmeværker som reguleringer eller restaureringer. Anlægsarbejdet skal være udført, før regulativet kan opdateres for det pågældende vandløb.

Vedligeholdelse af stemmeværker skal ske, så passagemulighederne for fisk og smådyr ikke forringes, men så vidt muligt forbedres.

I enkeltregulativerne er der beskrivelser af stemmeværker, herunder bestemmelser for skikkelse og/eller vandføring.

Bestemmelser

71. Ejerne af stemmeværkerne står for vedligeholdelse af stemmeværkerne medmindre andet er bestemt i de enkelte regulativer.
72. Sønderborg Kommune kan på ejerens regning fjerne eller istandsætte bygværker, der ikke er vedligeholdt forsvarligt, hvis et påbud ikke er overholdt.
73. Ejerne eller brugerne har pligt til at optage slam, grene, grøde mv., der samler sig ved bygværket. Dette kan ske hele året. Materialet må ikke ledes videre i vandløbet.

Lovgrundlag:

Vandløbslovens § 48 sætter rammerne for opstemningsanlæg.

8. Hegn og kreaturvanding

Beskrivelse

Et højt græsningstryk kan betyde, at det er nødvendigt at indhegne løsgående kreaturer af hensyn til vandløbsbrinkernes stabilitet, så der ikke sker nedskridning og udtrædning af jord i vandløbet.

I forbindelse med vedligeholdelsen kan det være nødvendigt at køre langs vandløbene. Derfor stilles der vilkår om led i hegnene. Vandløbsmyndigheden kan kræve et hegn fjernet, hvis det er nødvendigt for vandløbsvedligeholdelsen.

Bestemmelser

74. Sønderborg Kommune skal vurdere, om der skal opsættes hegn på arealer, der anvendes til løsdrift og grænser op til vandløb.
75. For vandløbsstrækninger i landzone, hvor der er 2 meter bræmmer, og hvor der er løsdrift af dyr, skal nye hegn placeres mindst 2 meter fra vandløbenes øverste kant.
76. For vandløbsstrækninger i landzone, byzone eller sommerhusområde, hvor der ikke er 2 meter bræmmer, skal hegn placeres mindst 1 meter fra vandløbets øverste kant.
77. Hegn må ikke krydse vandløbsprofilet uden tilladelse fra Sønderborg Kommune.
78. Hegn vinkelret på vandløbene skal være forsynet med 5 meter brede led med ledhåndtag ved vandløbet, så der er passage langs vandløbet.
79. Sønderborg Kommune kan kræve hegnet fjernet i forbindelse med vandløbets vedligeholdelse. De berørte lodsejere skal have et varsel på mindst 14 dage, inden hegnet skal være fjernet. Hvis sådanne hegn ikke er fjernet inden vedligeholdelsen, vil de blive lagt ned i forbindelse med gennemførelsen af vedligeholdelsesarbejdet. Lodsejere og brugere skal tåle eventuelle skader og gener.
80. Lodsejere må uden tilladelse oppumpe vand fra åbne vandløb til vanding for græssende dyr på tilstødende mark. Oppumpningen må kun ske med mulepumpe, vindpumpe eller mindre el-/solcelledrevne pumper.
81. Vandindtaget til oppumpning af vand skal være tydeligt afmærket over vegetationen af hensyn til vandløbsvedligeholdelsen. Sønderborg Kommune hæfter ikke for beskadigelse af umarkerede installationer.

Lovgrundlag:

Vandløbslovens § 29 giver rammerne for hegning for husdyr.

9. Beplantning og skyggegivende vegetation langs vandløb

Beskrivelse

I de åbne vandløb kan beplantning give skygge og dermed reducere behovet for grødeskæring på en strækning. Beplantning kan også stabilisere vandløbsbrinkerne, men kan vanskeliggøre maskinel vedligeholdelse af vandløb og skygge de gode vandløbsplanter bort. På rørslagte vandløb kan beplantning medføre rødder i rørene og forhindre vandets frie løb.

Fredningsbestemmelser om beplantning går forud for regulativernes bestemmelser og skal altid efterkommes.

9.1 Åbne vandløb

Bestemmelserne om beplantning gælder for selve vandløbet samt i en 2 m bræmme målt fra vandløbets øverste kant.

Bestemmelser:

82. Lodsejerne ejer alle træer og buske på brinker og bræmmerne.
83. Lodsejerne er ansvarlig for oprydning af væltede træer og buske i vandløbet. Dette betragtes ikke som sædvanlig vedligeholdelse. Vandløbet må ikke beskadiges i denne sammenhæng.
84. Skyggegivende beplantning på vandløbenes bræmmer og brinker skal bevares. Ændring af beplantningen langs vandløbene kræver Sønderborg Kommunes tilladelse.
85. Sønderborg Kommune kan plante skyggegivende vegetation langs åbne vandløb som led i vedligeholdelsen. I den forbindelse bliver der udarbejdet en skriftlig aftale om plantning og vedligeholdelse med den enkelte lodsejer. Sønderborg Kommune vedligeholder de træer, som Sønderborg Kommune har plantet herunder genplantning af døde/væltede træer.
86. Sønderborg Kommune kan give påbud om reetablering af fældet eller ødelagt beplantning efter Sønderborg Kommunes anvisninger
87. Sønderborg Kommune kan beskære beplantning af hensyn til afstrømningen. Dette udføres overvejende i vinterhalvåret og betragtes som sædvanlig vedligeholdelse.
88. Enkelte opgaver såsom nedskæring af generende pilebuske eller fældning af træer, der er i fare for at vælte, kan udføres af lodsejer efter nærmere individuel aftale med Sønderborg Kommune.
89. Sønderborg Kommune kan i et 8 m arbejdsbælte påbyde beskæring/fjernelse af beplantning, hvis det forhindrer/generer kommunes færdsel og arbejde i forbindelse med vandløbsvedligeholdelsen.
90. Lodsejerne må beskære beplantningen uden for 2 m bræmmerne i landzone og ovenfor vandløbets øverste kant i byzone
91. Sønderborg Kommune kan skære dele af væltede træer af, hvis det vurderes at have væsentlig indflydelse på afstrømning og miljø

9.2 Rørlagte vandløb

Bestemmelser:

92. Ingen må plante nær rørlagte vandløb, så der er fare for, at rørledningen beskadiges eller tilstoppes. Dette gælder også for afmærkede dræn.

93. Nyplantning langs åbne vandløb skal ske under hensyntagen til kendte drænudløb.

Lovgrundlag:

Vandløbslovens § 6 stk. 3, § 34 og § 69 giver rammerne for plantning langs vandløb.

10. Dræntilløb- og udløb

Beskrivelse

Enhver grundejer kan sænke grundvandet på egen ejendom til den dybde, der er nødvendig for dyrkningen. Det kan ske ved almindelig udgrøftning og dræning med afløb til åbne vandløb uden at anvende pumpeanlæg. Det står i vandkøbslovens § 3 stk. 1 og 2.

Alle andre dræninger er reguleringer, der kræver godkendelse før udførelse. Det kan fx være anlæg af nye vandløb, større drænsystemer, dræn over anden mands ejendom, anvendelse af pumpe samt dræn, der er dybere end nødvendigt for dyrkningen.

Ved enhver ny tilslutning til eksisterende rørlagt vandløb og dræn kræver det desuden en tilladelse til medbenyttelse fra vandløbets eller drænets ejer, samt godkendelse fra vandløbsmyndigheden.

Placering af dræn- og spildevandsledninger må ikke have negativ indvirkning på vandløbets skikkelse, vandføringsevnen eller natur- og miljøforhold.

Dræning i okkerpotentielle områder eller områder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 forudsætter tilladelse efter okkerloven eller naturbeskyttelsesloven. En tilladelse efter vandløbsloven er ikke nok.

Vandløb må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, sprøjtemidler, spildevand eller andre væsker, der medfører forurening og aflejringer i vandløbene. Disse stoffer og haveaffald ikke må heller ikke oplægges langs vandløbene, så der er fare for, at de havner i vandløbet jf. miljøbeskyttelseslovens § 27.

Bestemmelser

94. Ingen nye eller omlagte dræn- og spildevandsledninger må have udløb nærmere end 20 cm over den faktiske og regulativmæssige vandløbsbund uden tilladelse fra Sønderborg Kommune.
95. Lodsejerne skal have godkendelse af alle dræninger bortset fra de dræninger, der er omfattet af dræningsretten, jf. vandløbsloven, § 3 stk. 1 og 2.
96. Ved tilslutning til et rørlagt vandløb skal Sønderborg Kommune godkende medbenyttelsen før tilslutningen.
97. Hvor nye dræn eller afvandingsgrøfter løber til offentlige vandløb skal der være et sandfang. Sandfangets placering bestemmes i de enkelte tilfælde. På drænledninger kan det fx være en sandfangsbrønd.
98. Lodsejeren skal efterse sandfang og sandfangsbrønde på afvandingsgrøfter og dræn mindst én gang årligt. Disse skal tømmes efter behov.
99. Rørudløb skal placeres, så der dannes medløb for på den måde at undgå tilsanding.
100. Rørudløb skal udføres og vedligeholdes, så de ikke fører til erosion i vandløbets brinker og bund.
101. Hvis Sønderborg Kommune vurderer, at udledningen giver anledning til en uacceptabel hydraulisk belastning af vandløbet, kan der stilles særlige krav til udledningen.

Lovgrundlag:

Vandløbslovens § 3 giver rammerne for dræning. Udledning af spildevand reguleres via udledningstilladelser.

11. Broer og andre bygværker, nyanlæg samt kabler og ledninger

Beskrivelse

De enkelte regulativers oversigt over broer og andre bygværker gælder fortsat. Det gælder også beskrivelser af og bestemmelser om dimensioner, ejerforhold og vandføringer.

Vandløbsmyndigheden skal før etablering godkende nyanlæg og ændringer af broer og andre bygværker. Det samme gælder ved krydsning af vandløbet med rør, kabler, ledninger o.l.

Brinksikringer er at betragte som bygværker i vandløbene. Nyanlagte broer eller andre kendte bygværker samt krydsninger indføres i vandløbsregulativerne ved næste revision.

Generelt gælder det, at alle nyanlæg og ændringer ikke må have negativ indvirkning på vandføringsevnen og natur- og miljøtilstanden. Ansøger skal derfor dokumentere betydningen af bygværket for vandløbets afstrømning samt natur og miljø. Ansøgninger bliver behandlet som en krydsningstilladelse.

Vedligeholdelse af bygværker skal ske, så passagemulighederne for fisk og smådyr ikke forringes, men så vidt muligt forbedres.

Lodsejere skal være opmærksomme på, at ved private overkørsler er der i de enkelte regulativer ofte bestemmelser om, hvem der skal vedligeholde overkørslerne og fjerne grøde, nedfaldne grene mv.

Bestemmelser

102. Vandløbsmyndigheden vedligeholder de bygværker, hvor Sønderborg Kommune er registreret som ejer. Ejere og brugere vedligeholder øvrige bygværker - broer, stemmeværker, overkørsler, stensætninger, støttemure, private diger og vandingsanlæg m.v. Bygværker der er udført af hensyn til vandløbene, vedligeholdes som dele af vandløbene.
103. Ejerforhold og vedligeholdelsespligt af bygværker er beskrevet i de enkelte regulativer.
104. Fremtidig ejerforhold på nye bygværker fastsættes i myndighedsbehandlingen.
105. For at sikre fri vandføring har ejere eller brugere pligt til at optage og fjerne grøde, grene og andet, der har samlet sig ved broer, overkørsler og andre bygværker.
106. Sønderborg Kommune kan på ejerens regning fjerne eller istandsætte bygværker, der ikke er vedligeholdt forsvarligt.
107. Ejere og brugere kan vedligeholde bygværker på alle tider af året.
108. Vedligeholdelsen må ikke påvirke vandløbets profil, skade natur- eller miljøforhold i vandløbet eller give anledning til en reduceret vandføringsevne.
109. Sønderborg Kommune erstatter ikke skader eller følgeskader, der er sket i forbindelse med vandløbsdriften, hvis det drejer sig om bygværker, broer, rør, ledninger mv., som kommunen ikke er bekendt med eller som er anlagt i modstrid med gældende bestemmelser.
110. Vandløb er dynamiske, og deres fysiske form og forløb kan ændre sig over tid. Sønderborg Kommune dækker ikke, hvad der her måtte være af følgeomkostningerne til forlægninger eller ændringer af bygværker, broer, overkørsler, vandindtag, dræn- og spildevandsudløb,

11.1 Dimensioner for broer og andre bygværker

Beskrivelse

Fællesregulativet fastsætter generelle bestemmelser om fremtidige mindste dimensioner på broer og andre bygværker.

De enkelte regulativers oversigt over broer og andre bygværker gælder fortsat.

Vandløbsmyndigheden skal give tilladelse før lægning af kabler, rørledninger og lignende under eller over vandløbene samt etablering af broer og andre bygværker.

Bestemmelser

Nye broer og røroverkørsler på åbne vandløb skal dimensioneres så:

111. Alle broer og røroverkørsler på åbne vandløb skal af sikkerhedsmæssige årsager dimensioneres på baggrund af bygværkets størrelse, oplandet og hensyn til klimatilpasning.
112. Vandløbsbunden skal føres ubrudt gennem alle røroverkørsler på åbne vandløb, hvor der er en naturmæssig gevinst.
113. Vandløbsmyndigheden kan af hensyn til de biologiske forhold vælge, at et bygværk skal udformes som en faunapassage.

Lovgrundlag:

Vandløbslovens kapitel 10 (§§ 47 – 52) giver rammerne for broer og bygværker.

Bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restaurering, fastlægger i § 9, stk. 2, bestemmelserne om nedlægning af rørledninger, kabler, mv. i vandløbet.

12. Revision

Fællesregulativet fastsætter de generelle bestemmelser om revision af både fællesregulativet og de enkelte vandløbsregulativer.

Bestemmelser

114. Behov for revision af fællesregulativet og enkeltregulativerne vurderes løbende og minimum hvert 10. år.
115. Der sker en revision, når Sønderborg Kommune finder, at der er sket væsentlige ændringer i grundlaget for regulativerne.

13. Fællesregulativets vedtagelse og underskrifter

13.1 Sønderborg Kommune

Fællesregulativet erstatter de tilsvarende bestemmelser i regulativerne listet i bilag A til fællesregulativet.

Udkast til fællesregulativet har været i offentlig høring i otte uger, fra d. 11. December 2018 til d. 8. Februar 2019.

Fællesregulativet er vedtaget af Teknik – og Miljøudvalget d. 2. april 2019

Borgmester i Sønderborg Kommune

Kommunaldirektør i Sønderborg Kommune

13.2 Aabenraa Kommune

Fællesregulativet erstatter de tilsvarende bestemmelser i regulativerne listet i bilag A til fællesregulativet. Udkast til fællesregulativet har været i offentlig høring i otte uger, fra d. 11. December 2018 til d. 8. Februar 2019.

Fællesregulativet er vedtaget af Teknik – og Miljøudvalget d. 3. april 2019.

Borgmester i Aabenraa Kommune

Kommunaldirektør i Aabenraa Kommune

14. Stadfæstelse og ikrafttrædelsesdato

Fællesregulativet offentliggøres d. 4. april, og træder i kraft fire uger efter offentliggørelsen, såfremt det ikke påklages.

15. Bilag

15.1 Bilag A – Oversigt over vandløb omfattet af fællesregulativet

15.2 Bilag B– Redegørelse og konsekvenser

15.3 Bilag C– Oversigt over bestemmelser i tidligere regulativer

Sønderborg Kommune
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg
T: 88 72 64 00
E: post@sonderborg.dk
W: sonderborgkommune.dk